

SVENSK MUSIKTIDNING.

I hvarje nummer ett eller flere nya och företrädesvis lätta musikstycken för piano eller sång.

Utgifvare: **ALFRED LUNDGREN.**

STOCKHOLM, ISAAC MARCUS' BOKTR.-ARTIFERLAG 1880.

Utkommer den 1:sta och 13:de i hvarje månad.

Innehåll: **Maurice Dengremont** (med porträtt). — Skön konst. — Egenheter och böjelser hos berömda komponister. — **Pianomusik: En Gondole** af Th. Oesten. — Till militärmusikens historia — Musik och Teater. — Från utlandet.

MAURICE DENGREMONT.

Eugène Maurice Dengremont är född den 19 Mars 1867 i Rio de Janeiro. Hans fader, konsertmästare vid kejserliga operan i Rio, härstammar från Frankrike; modren är infödd brasilianska. Redan vid fem års ålder ville lille Maurice partout försöka spela på fadrens viol, och för att göra honom tillfreds, köpte man åt honom en barnviol. Under fadrens ledning gjorde han snart sådana framsteg, att han vann inträde i musikaliska akademien. Lärarne der fäste kejsarens uppmärksamhet vid honom; och, sedan han vid slutet af sitt sjunde år uppträdt offentligt, beviljade Don Pedro en årlig summa af 3,500 frs för att sätta föräldrarna i tillfälle att låta honom studera i Paris. Dit anländ fick han den såsom violinvirtuos äfven här i Sverige kände professor Léonard till lärare, och, innan två år voro gångna, förklarade Léonard, att hans elev i tekniskt afseende ingenting mera hade att lära.

MAURICE DENGREMONT.

städer och spelt äfven för flere monarker. Han ämnar nu i Juni månad resa hem till Rio, på det att hans välgörare, kejsaren Don Pedro, må sjelf kunna öfvertyga sig om, att hans understöd ej varit förgäfvets. Maurice är, utom de många medaljer han fått af musikaliska sällskaper, dekorerad af kejsaren af Brasilien och hertigen af Meiningen.

Sedan något öfver ett år spelar han på en violin i vanlig storlek, en Galliano (elev af Stradivari) med vacker ton. För några veckor sedan köptes åt honom en äkta Stradivarius för 16,000 francs.

Skön konst.

(Forts. fr. N:o 8.)

Naturen röjer och uppenbarar dem, men på ett ofullkomligt sätt; de visa sig äfvenledes i människolifvet inmängde med enskildheter, hvilka fördunkla och vanställa dem. Konsten bemäktigar sig dem i sin ordning och inlägger dem i afbilder, renare, genomskinligare, skönare, hvilka hon fritt danar förmedelst den makt, som är henne egen. Att framställa idéer medelst sinnebilder, hvilka på en gång tala till sinnena, till själen och till förnuftet, detta är konstens verkliga mål; hon har intet annat. Detta är det, som gör byggnadskonst

af de geometriska linierna, bildhuggeri af de organiska tingens former och särskildt af människokroppens, måleri af färgerna och teckningen, musik af tonerna, och poesi af alla dessa symboler i förening. Sålunda framställa beggadera, naturen och människan, dessa gudomliga idéer, den ena fatalistiskt och blindt, den andra medvetsfullt och fritt. Människan kopierar icke naturen, hon lifvas af dess åskådning och bemäktigar sig dess former för att dymedelst frambringa verk, för hvilka hon ensam har sitt snille att tacka. Hon öfverläter åt honom omsorgen att alstra lefvande varelser; härutinnan aktar hon sig noggsammeligen för att vilja täfla med Gud; ty hon skulle då aldrig komma längre än till fabricerandet af automater eller till frambringandet af väsen, som endast ägde ett falskt sken af lif. Men gäller det att skapa sinnebilder, hvilka uppenbara tanken för sinnena och för anden, hvilka ega förmåga att lifva alla människosjälens känslor och att försätta oss i en idéel värld: dervidlag kan människosnillet icke blott med fördel brottas med naturen, utan bör denna i det samma jemväl erkänna sin öfverman. Det är hans herre i konsten likasom det i industrien är det, så framt det lägger hans krafter under sitt herravälde och böjer dem i och för sina syften, likasom det uti vetenskapen är det, då det aftvingar honom hans hemligheter och upptäcker hans lagar, likasom det uti moralen är det, då det kufvar inneboende lidelser och underordnar dem pligtens bud, likasom det framför allt är det genom sitt förnufts och sin frihets förstfödsrätt.

Med ett ord, konsten har till ändamål att förmedelst sinliga afbilder, skapade af menniskoanden, framställa de idéer, hvilka utgöra tingens grundväsen; här ligger hennes enda bestämelse, hennes grundbegrepp och hennes mål; det är härifrån hon hemtar på samma gång sitt oberoende och sin värdighet. Denna uppgift är henne tillfyllest, och det är icke tillåtet att förelägga henne någon annan. Hon gör utaf konsten en af menniskoandens högsta manifestationer, ty hon är en *uppenbarelse*, hon uppenbarar sanningen under sinliga form. Detta är det som på en gång föreskrifver konsten villkor, dem hon ej kan undgå, och gränser, dem hon ej får öfverskrida.

Må man i skenet af denna princip pröfva de läror, hvilka förelägga konsten ett annat mål, till exempel *förströelse* eller *nytta*, eller jemväl ett *moraliskt* och *religiöst* mål. Dessa systemer förblanda biomständigheterna med det hufvudsakliga faktum, följderna med grunden, verkan med orsaken. Dervärdutom ha de den djupa betänkligheten att af konsten göra ett verktyg i ett främmande föremåls tjänst, och att beröfva henne hennes frihet, som är hennes grundväsen och hennes lif. Länge har man bestridt konstens oberoende; till och med i våra dagar vill hvarje parti enrollera henne under sin fana: somliga göra af henne ett verktyg för civilisationen, ett medel för människoslågtets uppfostran; andra fordra att konstens minnesstoder och verk framförallt böra förete en religiös prägel; slutligen se de allra fleste i

konstens alster ingenting annat än ett tillfälle till förströelse. Alla förkasta de det som man kallar läran om *konsten för konsten* skull. Denna lära tveka vi icke att godkänna, dock icke med den trånga och falska tydning som man behagat gifva henne. Grundsatsen: konsten för konsten skull, vill i sjelfva verket icke säga att konstnären kan hängifva sig åt en otyglad inbillnings alla nycker, att han ej skall vörda någon som helst princip, och icke underordna sig någon lag, att han ostraffligt skall få vara sjelfsvåldig, omoralisk, gudlös, att, ifall det behagade honom att trotsa blygsamheten, komma oskulden att rodna, att predika osedlighet, det icke skulle vara tillåtet att afförda honom räkenskap för det bruk han gör af sin talang. Nej! men kritiken åligger det framför allt att visa honom, det han förbrutit sig mot det skönas lagar, att han, i det han förnärmat sedligheten, har felat mot konstens föreskrifter, att hans alster lika mycket skymfa den goda smaken, som de oroa samvetet, att han bedragit sig, då han trott sig finna vägen till ära genom att afvika från det sanna, att han smickrat råa tycken och vulgära lidelser, men att han är långt ifrån att hafva tillgodosett menniskoandens ädlare kraf och djupare behof, att följaktligen dylika alster äro efemerer och aldrig någonsin kunna komma att ställas i jemnbredd med de store mästarne inom konsten odödliga snilleverk, emedan ensamt det är varaktigt, som motsvarar de eviga förnuftsidéerna och människohjertats djupare känslor. Man vise sålunda en författare, att det är genom att icke hafva odlat konst för konsten skull, men konst för vinning skull, för folkgunsten skull, ja till och med för ett högre, men för konsten mera främmande mål, för ett moraliskt, politiskt eller religiöst mål, som han har förfelat hennes eget, som han varit så illa besjälad. Ut i allt detta är det icke fråga hvarken om reglorna för rätt och orätt, icke heller om renlärighet, icke heller om moralisk och religiös uppfostran.

(Forts.)

Egenheter och böjelser hos berömda komponister.

Oaktadt den stora mängden af menniskor håller fast vid gemensamma bruk, seder och vanor, så gäller denna öfverensstämmelse likväl endast i allmänhet; den enskildte har dessutom tillika sina privata egenheter och säregenheter, hvilka höra till hans väsens beskaffenhet och lefnadsvilkor, till och med då de skenbarligen afse småsaker. Att beakta sådana egenheter hos stora män, hvilka höjt sig öfver flertalets andliga nivå, är inte ointressant, särdeles då de stå i samband med villkoren för deras tankealstring och konstnärliga verksamhet, enär icke sällan på thy sätt den individuella egendomligheten hos deras produkter derur låter förklara sig. Vi vilja här tala om de olikartade omständigheter, uti hvilka enskildte store musici försatte sig, när de sökte komma i denna konstnärliga atmosfär, i denna stämning, då anden eller rösten ifrån höjden talade till dem.

Rossini komponerade *när, hvar och huru man ville ha det*, säger Robert Schumann. Faktum är likväl det, att han gerna inspirerade sig till sina skapelser vid den läckra måltiden, vid doft af perlande vin och det skämtsamma pratet glada bordskamrater emellan. Så uppstodo kort efter måltiden och ännu under inflytande af läckerhetens njutning partiturer till greve Ory och Wilhelm Tell. till Barberaren i Sevilla och till Donna del Lago och alla dessa märkliga sångroller, som den genialiske, alltid förälskade komponisten skref för sina tillbedda, framför allt för Colbran: Judinnan Zelmira, Elcia, Ellena, Elisabetta. — *Cimarosa*, *Marc Antonio*, *Anfossi* och *Paer* skapade sina konstidéer i det glada festlagets sus och dus. *Clagisson* skref sina partiturer vid njutandet af deserten. — Alldeles tvärtom fordrade andra komponister det största lugn, den ödsliga stillheten i aflägsna sidorum eller ensliga naturscenerier. *Sorti* arbetade i nattens stillhet i en öde sal och *Traetta* uppsökte kyrkornas pelargångar. *Meyerbeer* inneslöt sig i sitt rum, och på det rikligaste tillströmmade honom de grandiosa dystra melodierna, när storm och regn slog emot fönstren. En stilla susning älskade *Halévy* vid sitt långsamma och sorgfälliga arbete; porlandet af det i thekitteln kokande vattnet. Allra helst hade han sin bror Léon bredvid sig, då han komponerade, hvilken måste förbättra olämpliga textställen åt honom. Mindre förmånlig var *Paganinis* hjälpreda: hans lille son, som, under det fadren på papperet flygtigt uppritade sina Etyder och Capricci, försatte husgerådet i den största oordning och invecklade pappas halsduksnibbar i partiturböckerna.

Auber satte sig till häst och vid stormig galopp omsvirkade honom de idégnistor, som han använde till sina så pigga operor: till *Fra Diavolo*, till *Svarta Dominon*, till *Kronjuvelerna* och till många andra mästervirka musikstycken. — Obekänt för slik stormig kroppsrörelse; vid sin alstring begifna på det ljufvaste lugn voro deremot *Adolf Adam* och *Paesello*: begge komponerade helst i den bekväma dunbädden. — *Gaetano Donizetti* plögade, försjunken i tankar, vandra hän genom gatularmet, när han rufvade på motiver till sin *Lucretia*, *Lucia di Lammermoor* eller till *Hertigen af Alba*. — Liksom *Paganini* sin son, hade *Niedermeyer*, tonsiktaren till *Stradella*, sin lilla dotter i knäet, då han arbetade. *Sachini* och *Hector Berlioz* gladdes i sina fruars sällskap vid komponerandet. *Sachinis* gemål var utmärkt vacker, och madame *Berlioz* hade varit en genialisk engelsk skådespelerska, hvilken före sin förmålning hade tjusat pariserpubliken som miss *Smithson*.

Till Militär-musikens historia.

Krigsmusik har funnits hos snart sagdt alla folk i alla tider. Sjelfva vildarne hade larmande instrumenter till att uppegga modet och stridslusten. Städsse tjänade musiken, icke blott till att elda krigarne, utan äfven till att ordna deras rörel-

En Gondole.

Allegretto moderato.

Th. Cesten.

PIANO.

p *grazioso.* *fz* *p*

Ped. * *Ped.* * *Ped.* * *Ped.* *

Ped. * *Ped.* * *Ped.* * *Ped.* *

Ped. * *Ped.* * *Ped.* * *Ped.* *

dim. *cantabile.* *mf*

Ped. * *Ped.* * *Ped.* * *Ped.* *

p *p* *dim. e rit.*

Ped. * *Ped.* * *Ped.* *

The musical score is written for piano and consists of five systems of staves. The first four systems are in 2/4 time, while the fifth system is in 3/4 time. The key signature is one flat (B-flat).

System 1: The right hand begins with a *dolce.* marking. The left hand has a *Ped.* marking and asterisks indicating pedaling. Fingering numbers 1, 2, 3, 4, and 5 are shown for various notes.

System 2: Continues the pattern with *Ped.* and asterisks in the left hand. Fingering numbers 1, 2, 3, 4, and 5 are present.

System 3: The right hand has a *f* (forte) marking. The left hand has *Ped.* and asterisks. Fingering numbers 1, 2, 3, 4, and 5 are present.

System 4: The right hand has a *dim.* (diminuendo) marking. The left hand has a *p* (piano) marking and *Ped.* with asterisks. Fingering numbers 1, 2, 3, 4, and 5 are present.

System 5: The right hand has a *rallent.* (rallentando) marking. The left hand has a *pp* (pianissimo) marking, followed by a *ff* (fortissimo) marking. The lyrics "di - mi - nu - en - do." are written below the right hand. Fingering numbers 1, 2, 3, 4, and 5 are present.

ser. Plutarchus finner det ganska naturligt, att man betjenade sig af flöjt och strängspel att dermed lifva människorna till djerfva bragder och förmå dem att trotsa faran. Äfven J. J. Rousseau insåg nyttan af musik till krigiska ändamål och har till och med bestämt konstreglerna derför. "Den måste" — skrifver han — "vara krigisk och starkt ljudande, stundom glad, stundom alvarsam. Melodien skall vara enkel och skarpt markerad, så att den roar och lifvar soldaterna, inpräglar sig i deras minne, sjunges af dem och kommer dem att glömma alla besvärligheter, lidanden och faror."

Men militärmusiken tjenar äfven — såsom nämndes — till att leda rörelserna: redan den pyrrhiska dansen, af så stor vikt i de gamle grekernas krigsväsen, bestod endast af krigiska rörelser efter musikkens takt.

Plutarchus omförmåler att spartanerna gäfvos genom sång tecken till anfall. Af deras historia veta vi äfven, att athenaren Tyrtaüs, som i krig mot messenierna anförde den spartanska hären, uppfann en ny flöjt, hvarigenom han ansågs hafva befrämjat krigskonsten och derför belönades med borgarrätt.

Hebreerna använde basuner, icke blott vid tempeltjensten, utan äfven vid deras krigstriumfer. Likaså hos romarne; dock var hos desse den krigiska musiken ända till Ciceros tid tämligen lik den grekiska. Lacedemonierna nyttjade flöjten, tracierna hornet, kretenserna lyran, arkadierna skalmejan eller flöjten, toskanerna trumpet. Hos romarne, efter Cicero's tid, kommanderades medelst hornet och trumpet trupperna till angrepp; trumpetens ensam sammankallade dem, hornet gaf tecken till återtag eller aflösning. Om germanerna berättar Tacitus, att de under bataljen åstadkommo ett hemskt dån, i det att de slog svärden emot sköldarne och sjöngo stridssånger till trumpeternas smattrande.

I medeltiden, då krigstjensten mestadels öfvades till häst, blef musiken af mindre vikt; dock kallade trumpet till strid; äfven vid de ridderliga spelen och andra liknande öfningar gaf detta instrument signalen. I några italienska stater utfördes kvadrillen i tornerspele vid instrumentalmusik, och denna lustbarhet öfvergick snart äfven till Frankrike. Den måste för öfrigt redan hafva varit känd långt förut, ty det berättas att sybariternas hästar voro inlärdade att dansa efter vissa melodier. Denna omständighet visste Croniaterna att använda såsom en krigslist: de hade nemligen skaffat sig några af dessa melodier, och när de spelade dem på slagfältet, rådde sybariternas ryttare i stor oordning.

På Medicis *) tid erhöi militärmusiken ny vikt. Hos de italienska trupperna voro tambourinen, zinkan *) och flöjten i bruk. De franske trupperna, som 1647 belägrade Lerida, gjorde sina skansarbeten vid violinens toner, och officerarne dansade på fristunderna efter denna musik. — Om en portugisisk armé berättas, att densamma, drifven på flykten, efterlemnade på slag-

fältet 11,000 gitarrer. Stränginstrument voro länge i bruk, ända till dess reguliera trupper upprättades, då med detsamma militärmusiken började intaga ett alltmera framstående rum. Vid de franske musik-kårerna infördes på 1600-talet hoboén, men genom en kunglig förordning afskaffades den åter.

Besättningen till den franska militärmusiken i början af förra århundradet var mestadels lånad från utlandet. Trumman och flöjten, hvilka tillhörde infanteriet, förskrefvo sig ifrån Italien och Schweiz; hornen åt dragonerna, från Piemont; hoboén efter tyskt mönster åt musketörerna; pukor och trumpeter voro af äldre orientalliskt ursprung. Klarinetten, likaledes af tysk härkomst, äfvensom det hanoveranska hornet, italienska bassetten och turkiska stora trumman blefvo först emot medlet af samma århundrade införda i franska infanterimusiken.

I sista hälften af förra århundradet kom den så kallade turkiska musiken först i bruk vid några tyska regementen. Ehuru tagen från de turkiska janitscharerna, är den likväl af betydligt äldre ursprung; de slaginstrument grekerna egde redan för två tusen år sedan, egyptiernas trummor, arabernas trumpeter — tjenade alla till upphof åt denna art af krigsmusik. Europeerna lärde den, såsom nämndes, af janitscharerna, hvilka hade utomordentlig styrka i sin musik. Turkarne spelade ur minnet, men hade genom öfning och fint öra uppnått stor fullkomlighet. Musiken för sig var originel i sitt slag och ingaf svaga själar mod och handlingskraft. Till karakteren i musiken sällade sig äfven verkan af de egendomliga instrumenten. Dessa bestodo af skalmejor af bleck, krökta bashorn, en stor och en liten triangel, en tambourin med silfverskallror, två bäcken af finaste brons eller klockmetall, två trummor, af hvilka den mindre lät höra en ständig hvirvel. Efterdömet hos de vesteuropeiska trupperna utföll farligt nog, ända till dess österrikarne och preussarne införde verkliga turkiska musici i sina musikkårar. Ytterligare förstärkning vanns genom antagande af fagotten och trumpet; man spelade efter noter, icke blott såsom turkarne: i Fdur och Bdur, utan äfven i andra tonarter; och jemte den dittills brukliga $\frac{2}{4}$ takten användes nu andra taktindelningar med stor fördel. Efter Georg III af England infördes basunen vid alla europeiska arméer, efter modellen af ett uppgräfdt instrument från de gamle romarnes tid, hvilket Georg erhållit af konungen af Neapel.

Blåsinstrumentens i en senare tid ytterligare fullkommande genom klaffar och ventiler har gifvit dem större användning, hvarpå instrumental- och således äfven militärmusiken vunnit betydligt. Angående deras användning i våra operaorkestrar yttrar Hektor Berlioz att dessa *) isynnerhet under senare tio åren blifvit mer och mer förvandlade i militärmusikhopar, smidesverkstäder och kittelflickarestånd — såsom vi tyvärr dagligen erfara — utan att kritiken uppreser sig deremot, ja, utan att egna denna förmåtna oerhördhet den ringaste uppmärksamhet."

Musik och Teater.

Maurice Dengremont (se porträttet å titelsidan) har nu hela fjorton dagar tillsammans med Hubert Blanc konserterat i hufvudstaden. Deras första uppträdande egde, som bekant, rum å kongl. stora teatern å tvenne der gifna konserter. Det är vid dessa som vi ett ögonblick dröja.

Den lille raringen till violinist fråga sitt återinträde för stockholmspubliken med att spela Mendelsohns Emollkonsert. Det gjorde en godt att höra. Det ligger någonting förtjusande i den spåda blommans fågling. Det ligger någonting himmelskt i det evigt ungomliga hos tonernas konst, hvilken med lätthet assimilerar sig med det begåfvade barnasinnets, men deremot ej med något som helst, vare sig mildt eller våldsamt åtgörande kan ingjutas, inpluggas eller i det skarpaste förstånd indemonstreras der, hvarest naturdaningen för öfrigt säger nej. Medgifves att exekutionen af nämnde stycke icke uppgick emot hvad man hört af fullmogna talanger, att tonen är väl spenslig och att öfvertygelsens kraft ej får väntas i uttrycket; men renheten var likfullt ganska tillfredsställande och färdigheten betydlig. Föll oss så den tanken in, hvilket ansvar den eller dem ålåg, hvilka af ödet anförtratts den danande omvårdnaden, det omsorgsfulla hagnets, den musikaliskt-humanistiska uppföstran af denna varelse, som så tidigt kastats in i konventionalismens hvirvel. Mot dylika oroliga tankar kunde vi ej värja oss vid åhörandet af hans öfriga prestationer de båda aftnarne: stycken af ej prima qualité, ohelsosam barnalektyr, musikaliska katekeslexor från en hänlefvad ståndpunkt, hvilka måste verka bedöfvande å den unga organismen. Vi tro tiden vara inne att göra ett uppehåll i konserterandet och låta den snälle gossen antingen hvila eller också genomgå en ej forcerad med humaniora omvexlande allmän musikkurs, t. ex. i Paris eller Wien.

Hubert Blanc är en ganska välöfvad pianist fastän med en ensidigt modern repertoar. Chopin och Liszt äro hans allt i allom.

Med tvänne värderika noviteter i sångväg, bägge af Gounod och begge af den angenämaste art, tilläts den ej talrika publiken å dessa begge konserter att få göra bekantskap.

J. L.

Kongl. operan har under Vegafesten haft god vind i seglen. Som galaföreställning gafs i tisdags *Vikingarne* af Ivar Hallström. *Mignon* med fröken Grabow i titelrolen, fröken Strandberg i Titania's o. s. v., o. s. v. har äfvenledes visat sig utöfva betydlig dragningskraft.

Studentkonserterne härstädes nyligen, två till antalet, hafva varit rikligen besökta. Dock må likväl ej illa upptagas, om vi påpeka det programmen dock kunde varit betydligt intressantare. Då Allmänna Sångföreningen på sin konsert häromsistens förmådde gå i land med en stor dramatisk operakör ur *Blenda*, så torde man med fog af de företrädesvis som intelligenta omhuldade uppsalasångarne kunna

*) *Cosmo dei Medici*. Toskanska republikens höfding, född 1389.

**) ett blåsinstrument, formadt som ett S.

vänta något mera storslaget än detta vanliga, temligen stereotypiskt vordna hopplockande af bekanta bitar.

Till musiklärare-tjensten vid det blifvande på latinlinien fullständigt allmänna läroverket på Norrmalm i Stockholm har bland sökande anmält sig Mindre Teaterns skickliga kapellmästare, musikdirektören Alf. Andersson. Svårigen torde kunna uppsökas någon lämpligare och för platsen mera vuxen fackman.

Fröken *Amanda Maier* har nyligen återkommit till fäderneslandet och biträde i söndags på en konsert i Helsingborg. Hon firar i juli sitt bröllop med pianisten professor *Röntgen*, anställd som förste lärare i komposition vid konservatoriet i Amsterdam. Hans fader, konsertmästare *Röntgen* i Leipzig, är född holländare, men härstammar på modernet från en gammal ansedd tysk musik-släkt.

Från utlandet.

Richard Wagner lär vid ett samtal med en medarbetare i pariser-tidningen "Gaulois" ha yttrat som följer: "Pasdeloup gör sitt bästa för att aklimatisera mig i Frankrike, och jag är honom tacksam därför. Likväl skall man aldrig genom konserter lära känna mig rätt. Jag är en teaterns man och använder för mina syften icke endast sångare och sångerskor, utan äfven dekorationer jemte iscensättningens alla apparater. I ett dramatiskt verk sammanhånga alla delar på det nogaste med hvarandra, och man rubbar icke ostraffadt den en gång utstakade planen för dess framställning. För öfrigt skola mina arbeten aldrig blifva beständiga på eder repertoar. Min musik är för mycket tysk. Jag uppbygger all min förmåga att vara barn af mitt land. Äfven är det vågadt att sjunga utan min text, hvilken utgör ett oeftergiftligt fullkommande af min tondeklamation. Hvarför gifves det icke i Paris en internationel scen, der utlandets berömdare verk kunde uppföras på sitt urspråk? Man skulle skatta sig lycklig att på detta sätt få framträda för världens konsternaste publik. Jag vet ganska väl att man äfven af andra, ömkliga skäl icke spelar mig. Men derom vilja vi helst inte tala; det tillhör det förflutna." Vid dessa ord sänkte *Richard Wagner* rösten och gjorde en paus. Derpå fortfor han: "Man tror att jag hyser groll — groll! — och hvarföre? Emedan man har uthvisslat *Tannhäuser*? Är man då riktigt säker på att hafva hört den operan rätt? *Auber* kunde vittna derom, han, för hvilken jag yppat min klagan. Tiden för allvarsam musik var då ännu icke kommen. Och hvad pressen beträffar, så hade jag alldeles inte så mycket att beklaga mig deröfver, som man påstått; jag har icke, såsom *Meyerbeer*, gjort journalisterna min uppvaktning, men *Baudelaire*, *Champfleury* och *Schuré* hafva dock skrivit det vackraste som någonsin blifvit yttradt om mig. Ni ser, jag är icke längre så missnöjd med Paris, som man förefigver." — Tyska tidningar betvifla det

Wagner skulle ha fallt här ofvan citerade uttryck om pariserpubliken såsom den konsternaste i världen.

Köpenhamn. I Frue Kirke gafs onsdagen den 24 mars en passionskonsert under anförande af hr *V. Sanne*, då, till förmån för Frue Kirkehors pensionsfond, uppfördes *Heinrich Schütz' Passionsoratorium*.

Heinrich Schütz föddes 1585 i Köstritz i Voigtland. Som 13-årig gosse finna vi honom i landtgreffen *Moritz'* hofkapell i Hessen-Kassel och något senare som juridisk student i Marburg. Men den musikaliskt danade landtgreffen märkte snart sin myndlings håg och sände honom 1609 till Venedig för att "invigas i den högre tonkonsten". Återkommen fortsatte han sina juridiska studier, intill dess kurfursten *Johan Georg I* i Sachsen kallade honom till Dresden som sin kapellmästare, en plats den han med få atbrott beklädde nästan hela sin återstående lefnad. Efter sin hustrus död gjorde han 1628 ett annat, längre besök i Venedig; 1634 antog han en kallelse till Köpenhamn för att der inrätta det kongliga kapellet, äfvensom ett annat liknande uppdrag af hertig *Georg af Braunschweig-Lüneburg*, men kom de sista 30 åren näppeligen utom Dresdens område. Han dog den 9 nov. 1672.

För 25 år sedan var *Heinrich Schütz* nästan okänd i Tyskland. Tiden hade kommit hans namn och verk i glömska, Omsider påträffade professor *Riedel*, direktör för en ansedd sångförening i Leipzig, fyra af komponistens passionsoratorier; detta gaf anledning att uppsöka flera efterlemnade arbeten, medan *Riedel* åtog sig att revidera och ordna nämnde fyra kompositioner till ett enda stort passionsoratorium. Han lät första gången uppföra det i Leipzig 1858 och flere gånger senare dersammastädes. Den 19 Mars 1876 utfördes det i Darmstadt af dervarande kyrksångförening under ledning af dr *Fr. Bender*, och det berättas att musiken genom sin skönhet och ädla enkelhet alltid gripit åhörarne.

Bland efterlemnade verk af *Heinrich Schütz* äro vidare tillrättakomne: "David's psalmer", tryckte 1619; "Kristi Uppståndelse", ett oratorium skrivet 1623; andliga sånger (1625); *Symphonice sacre* (1627). Man beklagar mycket, att det första arbete hvarmed *Schütz* framträdde, en bok, innehållande madrigaler för fem stämmor, gått förloradt.

Vid ofvannämde konsert användes det af professor *Riedel* reviderade oratoriet.

Konserten anfördes af hr *V. Sanne*, en af Danmarks mest framstående sånglärare och i denna egenskap anställd vid Köpenhamns "forenede kirkeskoler", tillika sånginspektör öfver alla Danmarks folkskolor och skollärareseminarier; har utgifvit en god violinskola, sångöfningar, m. m.

Paris' stora pris för det bästa sinfoniska verk med kör har blifvit tillerkändt *Alphonse Duvernoy* för hans arbete "La Tempête". Bland öfrige täflande må dernäst nämnas *Maupeou* med "Daniel", *Camille Benoît* med "Cléopâtre" och fröken *Holmès* med "Les Argonautes."

I *Petersburg* har censuren af omsorg för statens väl förbjudit uppförandet af de ryska operorna *Boris Godunow* af *Mussorgski*, *Ivan den grymmes död* af *Tolstoj* och *Wassilessa Melensjewa* af *Ostrowski*. Äfven *Anton Rubinstein's* nya opera "Köpmann Kaloschnikoff" hade nära vederfarits samma öde; dock blef förbudet beträffande denna opera snart återtaget.

Musikpressen.

På *Elkan och Schildknechts* förlag har nyligen utkommit n:o 1 och 2 af "Digte och Sange af Björnstjerne Björnson, Komponerade för Sång och Piano af *Anton Andersen*."

Att döma af föreliggande tvenne å senaste populära symfonikonsert med bifall gifna sånger, af hvilka den ena finnes intagen i första numret af vår tidning; äfvensom af hvad denne tonsättare förut producerat och utgifvit, nemligen sin stora sonat för violoncell och piano, hafva vi att i honom erkänna en talang af särdeles goda, solida och tilltalande egenskaper. Hvad nu särskildt sångerna beträffar, så är vår tro, det de säkerligen komma att göra sig allmänt omtyckte. I uttryck, skildring och lokalfärg lyckligt slutande sig till texten, äro de melodiska och stämningsfulla samt visa den ännu unge författarens välöfvade hand och musikaliska sinne.

Från samma officin har utsändts: Till *Vegas Hjeltar*, Festmarsch, komponerad af *Johan Lindegren*, arrangement för piano och fyra händer. Ehuru afseende de firade *Vegafararne* och dagarnes festligheter, är denna pjes visst icke att anse som ett blott tillfällighetsstycke: dess vackra idéer inneslutas nemligen i en väl utarbetad konstnärlig form; särskildt påpeka vi deri åtskilliga den högre stilen tillhöriga, lyckade motivkombinationer och trångföringar (stretta); Mellansatsen i moll (polarnatt) har flera beaktansvärda, fina pointer. Vi tro att detta stycke skall tillvinna sig ynest hos musikälskare med gedigen smak.

Ett par obetydliga tryckfel rättas härmedelst. Sista noten å sid. 5 bör heta F; 2 radens bägge sista noter (halfnoterna nämligen) å sid. 11 fördes med punkter. *Alfr. L.*

Prenumeration å Necken

kan ske å alla postkontor, hos de fleste Herrar Bok- och musikhandlare samt äfven å de större tidningskontoren m. fl. ställen.

Pris: helt år 5 kronor; 3 kvartal 4 kr; halft år 3 kr.; ett kvartal 1,50 kr. postarvodet inberäknadt.

Nya prenumeranter kunna ännu erhålla tidningen från årets början.

Vi stanna i stor förbindelse hos de tidningsredaktioner, som hafva godheten omnämna musiktidningen *Necken*.

Redaktionen.

Breflåda.

Hg. Tacksamma helsningar.

RÄTTELSE.

På 58:de sidan, 15:de raden uppiifrån står: innesluta, skall vara: innesluter.

På 59:de sidan, första diskantraden nedifrån skall andra noten vara ciss i stället för h.